

GENETICKÉ FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ HLADINY LIPIDŮ

Je dobře známo, že hladiny krevních lipidů jsou důležitým rizikovým faktorem koronární nemoci srdce. Týká se to především lipoproteinů s nízkou hustotou, low density lipoproteins, LDL, kam patří tzv. „špatný cholesterol“, na rozdíl od lipoproteinů s vysokou hustotou, high density lipoproteins, k nimž se řadí HDL resp. „dobrý cholesterol“, o němž se soudí, že riziko snižuje. Riziko zvyšuje také vysoká hladina triacylglycerolů. Role zevních faktorů koronární nemoci je poměrně známá, zatímco o faktorech genetických se dosud vědělo málo.

Deficit poznatků o roli genomu měla odstranit rozsáhlá mezinárodní studie řízená americkým národním zdravotním ústavem (National Institutes of Health, NIH). Výsledky ukázaly, že existuje víc než 25 genetických variant v 18 genech, které souvisejí s hladinami cholesterolu a lipidů (HDL, LDL a triacylglycerolů). Podle autorů studie genetické vlivy působí na hladiny lipidů

asi ze 30–40 %. Genové varianty spojené se zvýšenými hladinami LDL se častěji vyskytovaly u lidí s koronární nemocí a podobně tomu bylo u genových variant pro vysoké hladiny triacylglycerolů, třebaže tato asociace byla slabší. Překvapující bylo, že se neukázal žádný vztah mezi HDL a koronární nemocí a tato otázka se prý bude muset znovu přezkoumat. Podrobnosti o uvedeném genetickém studii lze nalézt na autory doporučené adrese <http://www.sph.umich.edu/csg/abecasis/public/lipids>.

National Institutes of Health [homepage on the Internet]. News Releases. International effort finds new genetic variants associated with lipid levels, risk for coronary artery disease [updated 2008 Jan 13; cited 2008 Apr 15]. Available from: <http://www.nih.gov/news/health/jan2008/nia-13.htm>.

Jaroslav Kříž